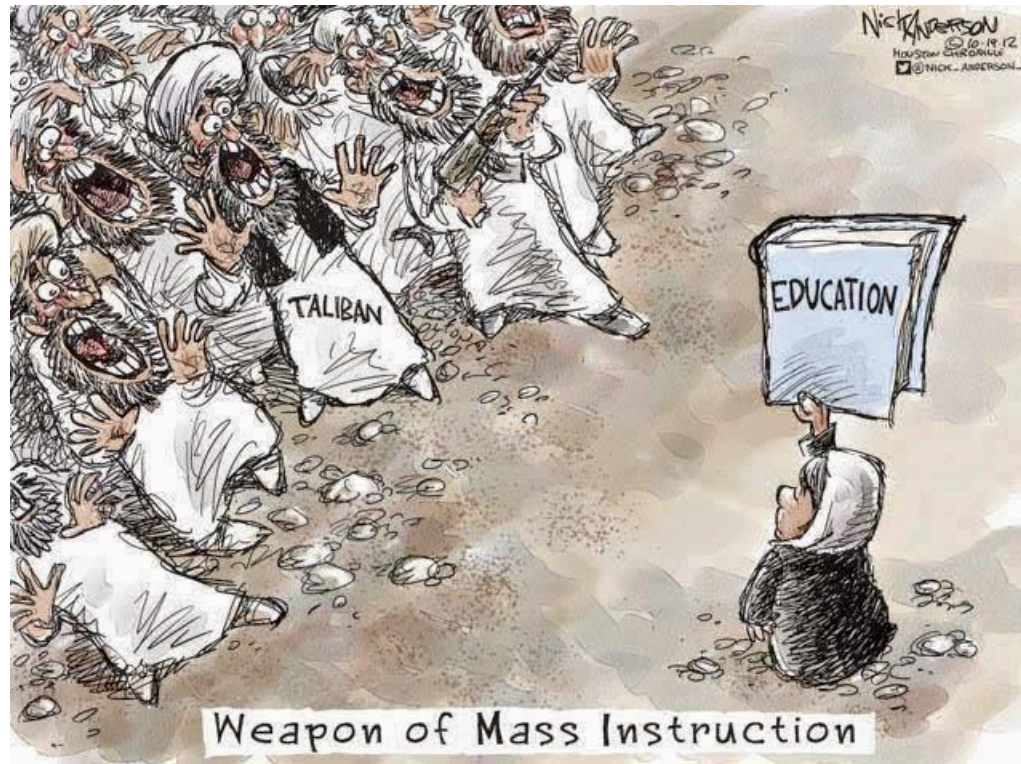

Femeile și sacrul

Patriarhatul religios

Weapon of Mass Instruction

Schisme originare: dualismul trup-suflet (materie-spirit)

Illo tempore: Gaia. Pământul este „Mamă născătoare de forme vii”, fiind el însuși viu.

Aportul bărbătesc la conceperea copiilor nu era cunoscut. Mama este reper și origine unică.

Animism și panteism

Când s-a descoperit aportul bărbătesc la conceperea copiilor, s-a considerat că sămânța bărbătească are în ea în întregime copilul, cum are ghinda stejarul. Mama joacă rolul unui sol însămânțat. Ovulul a fost descoperit doar în secolul XIX.

Politeism și antropomorfism (ierarhizarea de gen a zeităților)

Monoteismul: Separație și ierarhizare: transcendență-imanență, abstractizarea divinului (sacrului: Cuvântul, Spiritul)

Biblia, ierarhizarea genurilor, inferiorizarea femeilor, restaurarea statutului lor și redamnarea

- Facerea :
- Separarea omului original (**adamah**: bucată de lut cu suflare divină) (**Iys-Iyşa**)
- Tseila: coastă (semnificații în context: loc de separare, coastă marină)
- Păcatul original. Semnificații: apariția liberului arbitru, pasarea responsabilității pentru neascultare: femeia dă vina pe șarpe, bărbatul pe femeie.
- După cădere: Relația de numire și intrarea în ordinea simbolică masculină. Bărbatul (nu Dumnezeu) o numește pe femeie Eva (Mama celor vii). A da nume înseamnă a da semnificație și rost.
- Somatofobia (disprețul față de trupesc) și caracterul profan al femeilor: necurățenia (ciclul menstrual, leuzia), spurcarea: ritualuri persistente în sec. XXI
- Decalogul: Porunca a 10-a: Femeia ca parte a proprietății bărbătești *Sa nu poftesti la casa aproapelui tau; sa nu poftesti nevasta aproapelui tău, nici robul lui, nici roaba lui, nici boul lui, nici măgarul lui, nici vreun lucru care este al lui.*

Creștinismul original (al Evangheliilor)

- Nașterea din femeie (de la care divinul ia partea de natură umană): Mariologia: **mântuirea vine prin voința unei femei** (pentru păcatul original a fost nevoie de doi)
- Isus ca abolire a schismei divin-uman (diferența între profeți și Dumnezeu înomenit): *perichoresis*.
- Abolirea somatofobiei (euharistia: carnea și sângele)
- Ipostasurile treimii : spirit, suflet, trup.
- Sacralitatea firii.

Femeile Noului Testament

- Abolirea tabuurilor legate de sângele spurcat (Isus atinge și vindecă pe femeia cu o hemoragie îndelungată)
- Refuzul dublului standard pentru femei: lapidarea cu pietre a femeii adultere: *Să ridice piatra cel care se crede fără prihană!*
- Acceptarea miracolului suprem, la cererea a două femei: Învierea lui Lazăr
- Aprecieri directe ale superiorității femeilor în credință și devoțiune (ungerea din Betania)
- Însoțirea spirituală cu femeile: ele sunt peste tot acolo unde Isus își spune învățăturile
- Femeile îl urmăresc pe Isus până la mormânt, nu trădează, nu ezită.
- Sunt primele martore ale Învierii
- Maria Magdalena (în rând cu Apostolii) nu apare în nicio Evanghelie ca prostituată pocăită, ci ca o femeie din care Isus a alungat dracii. Cultura populară a păstrat-o însă ca prostituată pocăită, în ciuda rolului ei extraordinar în viața lui Isus și în vestirea Învierii.

Semnificația poruncilor cristice

- **„Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău. Aceasta este marea și întâia poruncă... Iar a doua, la fel ca aceasta : Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși. În aceste două porunci se cuprind toată Legea și prorociei”** (*Matei, 22:37-40*).
- Iubirea, respectul, stima de sine sunt condiție de posibilitate a iubirii față de aproape, iar aceasta din urmă este forma directă prin care poți ajunge la iubirea de Dumnezeu.
- *Pildele*
- *Morala iubirii și grijii:*
- *Predica de pe Munte*

Dincolo de credința liberă: Modelul de instituționalizare (selecția mesajelor din Epistolele lui Pavel)

Mesajul egalitar există, dar este evitat ulterior:

- « Căci precum femeia este din bărbat (*Efeseni*, 5:22), așa și bărbatul este prin femeie » (*Corinteni*, 11:13); « Supuneți-vă unul altuia în frica lui Hristos » - (aici e ciudat cum în creștinism se strecoară porunca veche: Temeți-vă, în locul celei noi, cea a iubirii); « Bărbatul necredincios se sfințește prin femeia credincioasă și femeia necredincioasă se sfințește prin bărbatul credincios » (*Corinteni*, 14). Mai mult, se recunoaște dreptul femeii la proorocie în *Corinteni*, 11:5, cu singura restricție de a avea capul acoperit. Iar *Galateni* (3:28) încununează principiul egalității între toate făpturile omenești:
- "Nu mai este iudeu, nici elin; nu mai este nici rob, nici liber; nu mai este parte barbătească și parte femeiască, pentru că voi toți una sunteți în Hristos Iisus.,,

Preferința instituțională prevalentă este însă pentru mesajul patriarhal al supunerii

- Femeile nu-și pot fi cap:
- „Dar voiesc ca voi să știți că Hristos este capul oricărui bărbat, iar capul femeii este bărbatul, iar capul lui Hristos: Dumnezeu. Căci bărbatul nu trebuie să-și acopere capul, fiind chip și slavă a lui Dumnezeu, iar femeia este slava bărbatului; Pentru că nu bărbatul este din femeie, ci femeia din bărbat”
- (*I Corinteni*, 11: 3, 7, 8).

Nefiindu-și cap, femeile trebuie să se supună bărbaților:

- „Pentru că n-a fost zidit bărbatul pentru femeie, ci femeia pentru bărbat" (*I Corinteni, 11: 9*).
- („Precum Biserica se supune lui Hristos, așa și femeile bărbaților întru totul" (*Efeseni, 5: 24*).
- „Femeile să se supună bărbaților lor ca Domnului" (această expresie îi inspiră teoreticienei radicale Mary Daly, în *Beyond God the Father* inferența: Dacă Dumnezeu e bărbat, atunci bărbatul e Dumnezeu).

Supunerea începe cu tăcerea:

- **„Femeia să se învețe în liniște, cu toată ascultarea. Nu îngăduiesc femeii nici să învețe pe altul, nici să stăpânească pe bărbat, ci să stea liniștită. Căci Adam a fost zidit întâi, apoi Eva. Și nu Adam a fost amăgit, ci femeia, amăgită fiind, s-a făcut călcătoare de poruncă” (I Timotei, 2: 11-14).**

Excese medievale: femeia, unealta lui Satan

- Augustin: imaginea lui Dumnezeu e reflectată spiritual doar de bărbat
- Tertulian: Femeia e poarta Diavolului
- Toma D'Aquino: E o ființă debilă marcată de imbecilitate
- Malleus Maleficarum: războiul sfânt împotriva aliatei Diavolului

Malleus Maleficarum

Malleus maleficarum. De primum ai putea fi considerat documentul major al ostilității clericale față de femei” (4) - o chemare la "războiul sfânt împotriva aliatei diavolului". Acuzațiile principale ale purtătorilor acestui război (rezultat, subliniază Delumeau, din frica ancestrală față de femeie, din autoritarismul societății patriarhale și din orgoliul clericului bărbat) sunt, pe scurt, următoarele:

a) **Acuzația inițială: Eva este mama păcatului**, stricătoare de legi, pierzătoarea paradisului, cea prin care toți am fost condamnați la moarte.

b) **Femeia este ispita permanentă**: e plină de vicii, atrage în prăpastia plăcerii simțurilor.

c) **Femeile au capacități vrăjitoarești**: descântă, ghicesc,ucid, împing la desfrâu.

d) **Femeia este agentul idolatriei**: ispitește la încălcarea credinței și legii.

e) **Femeile au caracter rău**: sunt smintite, cârcotașe, nestatornice, flecare, ignorante, pizmașe, năbădăioase etc.

f) **Lăsate libere, femeile dovedesc neascultare**.

g) **Femeile sunt pline de orgolii**: ar fi în stare chiar să vrea să slujească în biserici, spurcând sfântul altar.

antiteministe din *Malleus Maleficarum* în care sunt enunțate stereotipiile despre slăbiciunile majore ale femeilor: răutatea, ispita, emotivitatea, necredința, dezordinea, gelozia, răzbunarea, minciuna; femeia este "mai amară decât moartea". Acest gen de atribute abundă în perioada cuprinsă între secolele al XIV-lea și al XVIII-lea. Lectura cuvântului MVLIER, așa cum o propune Benedicti, ar fi următoarea: M de la *mauvais* (femeia este răul relelor), V de la *vanité* (deșertăciunea deșertăciunilor), L de la *luxure* (desfrâul desfrâurilor); I (*ira*): mânia mâniilor; E (aluzie la *Erni*): furia furiilor, R (*ruyne*): ruina regatelor (5).

Astazi, in Romania

AICI A ADORMIT INTRU DOMNUL
MONAHUL VARGANUFIE
APARIND ACEST LEGAMINT

LEGATURA DE BLESTEM

CALINIC CU MILA LUI DUMNEZEU EPISCOP AL RIMNICULUI NOUL-SEVERIN
ACEST SFINT LOCAS S-A ZIDIT DIN TEMELIE SPRE A FI CIMINIE DE PARINTI MONAHI
SI FINECA PRIN PARTE FEMEIASCA PUTEA SA ADUCA VREUN SCANDAL MONAHILOR
VIETUTORI AICEEA DE ACEEA SUB GREA LEGATURA S-A OPRIT CA DE LA ACEST LOC
SA NU MAI TREAGA INAINTE SUB NICI UN CHIP PARTE FEMEIASCA, IAR CELE CE VOR
INDRAZNI A TRECE SA FIE SUB BLESTEM SI TOATE MEMOROCIRILE SA FIE ASUPRA LOR
ORECUM: SARACIA, GIRBOVIA SI TOT FELUL DE PEDEPSE, SI IARASI CELE CE VOR PAZ,
ACEASTA HOTARIRE SA IA BLAGOSLOVENIA LUI DUMNEZEU SI SMERENIEI NOASTRE SI
SA VIE ASUPRA LOR TOT FERICITUL BINE AMIN.

CALINIC EPISCOPUL RIMNICULUI NOUL-SEVERIN 1067-1AN-17

Transformări contemporane

- Progresismul protestant (parțial, acceptate și hirotonisite în calitate de episcopi în biserica anglicană, mai ales începând cu 2014)
- Reforme catolice minore (diaconia în discuție)
- Atemporalitatea ortodoxă (ca și la catolici, refuz radical de recunoaștere a accesului la preotie, dar nici nu există o presiune internă semnificativă).
- Explicația prevalentă a diferenței între protestantismul mult mai egalitar și catolicismul și ortodoxia tradiționalist-patriarhale vine din aceea că pastorii protestanți nu sunt considerați ca având un har special față de credincioșii obișnuiți.

Hypatia sau despre privarea de autoritate intelectuală și spirituală

- <http://www.filme-bune.net/agora-2009-film-online-subtitrat-in-romana/>